

Αθήνα, 20.10.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

ΘΕΜΑ: «Άμεση ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της ακρίβειας στα καύσιμα και την ενέργεια»

Κύριε Υπουργέ,

Η ραγδαία και ανεξέλεγκτη ακρίβεια έχει μετατρέψει την καθημερινότητα της πλειονότητας των ελληνικών νοικοκυριών σε αγώνα επιβίωσης. Σε μια περίοδο που οι μισθοί παραμένουν πρακτικά καθηλωμένοι, οι συνεχείς ανατιμήσεις στα βασικά αγαθά, στην ενέργεια και στα καύσιμα συμπιέζουν την αγοραστική δύναμη των πολιτών, οξύνοντας τις κοινωνικές ανισότητες.

Η κυβέρνηση στην επικοινωνιακή πολιτική της τονίζει μεν τη μείωση του δημόσιου χρέους (πάντοτε ως ποσοστό επί του ΑΕΠ) και την επίτευξη υπερπλεονασμάτων στον Π/Υ, αλλά αποφεύγει να μιλά για την αύξηση της φορολογίας που από τα 42,5 δισ. το 2019 έχει εκτοξευθεί στα 71,9 δισ. το 2025. Μια αύξηση που φτάνει το 69%, όταν το ΑΕΠ την ίδια χρονική περίοδο αυξήθηκε κατά 47%.

Συνεπώς οι φόροι τρέχουν με πιο γρήγορο ρυθμό από την ανάπτυξη.

Στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής των "27" στις Βρυξέλλες οι ηγέτες της ΕΕ δεν κατέληξαν σε αποφάσεις για την ενέργεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, χωρίς να διατυπώσει την παραμικρή οικονομική δέσμευση, κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για τη βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση των αυξανόμενων τιμών της ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις και ιδιαιτερότητες των κρατών-μελών.

Με δεδομένη την υπάρχουσα γεωπολιτική αστάθεια, είναι επιτακτική η ανάγκη για διασφάλιση της ενεργειακής αυτάρκειας της Ελλάδας. Στο πλαίσιο αυτό, η απόφαση της κυβέρνησης για τη βίαιη απολιγνιτοποίηση της Ελλάδος δεν πλήττει μόνο την ενεργειακή της αυτονομία, αλλά πλέον αποτελεί και μια αντιοικονομική επιλογή.

Σήμερα, με τις πολύ υψηλές τιμές στο φυσικό αέριο, η παραγωγή ηλεκτρισμού από λιγνίτη είναι πιο οικονομική¹ σε σχέση με την παραγωγή από φυσικό αέριο. Για τον λόγο αυτό ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γερμανία, η Πολωνία και η Τσεχία διατηρούν σημαντικά ποσοστά συμμετοχής του λιγνίτη και του λιθάνθρακα στο ενεργειακό τους μίγμα.

Ως εκ τούτου, η εμμονή στην «πράσινη πολιτική» της απολιγνιτοποίησης εκθέτει τη χώρα σε κινδύνους εφοδιασμού, αφαιρεί οριστικά στρατηγικές/μελλοντικές επιλογές από τον εθνικό ενεργειακό σχεδιασμό, στερώντας από την πατρίδα μας τη δυνατότητα να αξιοποιεί τους εγχώριους πόρους της προς όφελος των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

¹ <https://www.reuters.com/business/energy/high-european-gas-prices-push-power-producers-back-coal-2026-09-24/>

Επιπλέον, η απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να διαθέτει τα φορολογικά υπερπλεονάσματα στην πρόωρη αποπληρωμή μνημονιακών δανείων, αντί να λαμβάνει μέτρα φοροελάφρυνσης των Ελλήνων πολιτών, είναι ακατανόητη, με δεδομένο ότι την ίδια στιγμή αναγκάζεται να δανεισθεί από τις «αγορές» με υψηλότερο επιτόκιο².

Η παραπάνω φοροελάφρυνση θα μπορούσε να γίνει στα καύσιμα, όπου το μεγαλύτερο μέρος της λιανικής τιμής στην αντλία διαμορφώνεται από την υψηλή κρατική φορολογία και όχι από τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου. Συγκεκριμένα, η διπλή επιβάρυνση μέσω του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ο ΕΦΚ σε βενζίνη και πετρέλαιο είναι αντίστοιχα 0,70 και 0,41 €/λίτρο) και του ΦΠΑ (24%) — ο οποίος υπολογίζεται επί του αθροίσματος της τιμής πώλησης από το διυλιστήριο και του ΕΦΚ — έχει ως αποτέλεσμα οι φόροι να αποτελούν το 40-52% της συνολικής τιμής³. Η εν λόγω υπερφορολόγηση εκτινάσσει τις τιμές στα ύψη, πλήττοντας καίρια τις μεταφορές, το κόστος παραγωγής και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Την ίδια στιγμή, αξιωματούχοι του οικονομικού επιτελείου επικαλούνται μονότονα το «ευρωπαϊκό πλαίσιο», ως δήθεν ανυπέρβλητο εμπόδιο για τον περιορισμό των ανωτέρω φόρων. Είναι γνωστό, όμως, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει μόνον ελάχιστα όρια ΕΦΚ και ΦΠΑ στα καύσιμα (Οδηγία 2003/96/ΕΚ), ενώ παράλληλα παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να εφαρμόσουν ακόμη και μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ σε είδη πρώτης ανάγκης, όπως τα τρόφιμα. Συνεπώς, η διατήρηση των εξοντωτικών συντελεστών ΕΦΚ και ΦΠΑ δεν αποτελεί οδηγία των Βρυξελλών, αλλά προσχηματική δικαιολογία και αμιγώς πολιτική επιλογή της κυβέρνησης.

Επειδή η κυβέρνηση οφείλει να εγκαταλείψει την τακτική της «μακρόθεν επισκόπησης» του προβλήματος και να λάβει άμεσα μέτρα ανάσχεσης των κυμάτων ακρίβειας που δοκιμάζουν τις αντοχές της ελληνικής κοινωνίας,

επειδή το επιχείρημα της «δημοσιονομικής πειθαρχίας» δεν μπορεί να εφαρμόζεται μόνο στην κοινωνία και όχι στις σπατάλες των κομμάτων και στο μοίρασμα πολιτικού χρήματος από Υπουργεία και Δημόσιες Υπηρεσίες,

επειδή η επιβίωση της ελληνικής οικογένειας και η κοινωνική συνοχή πρέπει να αποτελούν στόχους κάθε ακολουθούμενης οικονομικής πολιτικής,

επειδή τα υπερπλεονάσματα στον Π/Υ προέρχονται από την «αφαίμαξη» των εισοδημάτων μέσω των έμμεσων φόρων και της γενικευμένης ακρίβειας,

επειδή το κοινοτικό πλαίσιο επιτρέπει στα κράτη-μέλη τη λήψη μέτρων φοροελάφρυνσης, τα οποία καθίστανται κοινωνικά επιβεβλημένα σε περιόδους έντονης οικονομικής στενότητας και επικείμενης φτωχοποίησης μερίδας του πληθυσμού,

² <https://gr.investing.com/rates-bonds/greece-10-year-bond-yield>

³ https://www.fuelprices.gr/delta_d.view

επειδή ο ΑΔΜΗΕ έχει εισηγηθεί τη διατήρηση της λιγνιτικής μονάδας «Πτολεμαΐδα 5» στο ενεργειακό μας σύστημα, θεωρώντας ότι το κλείσιμό της δημιουργεί σοβαρή επικινδυνότητα για την ασφαλή ηλεκτροδότηση της χώρας⁴,

επειδή στις 19 Οκτωβρίου 2026 η τιμή του φυσικού αερίου ήταν περίπου 88 ευρώ ανά MWh, (η υψηλότερη από τον Δεκέμβριο του 2022⁵), γεγονός που καθιστά την παραγωγή ενέργειας από φυσικό αέριο πολύ ακριβότερη από την παραγωγή ενέργειας από λιγνίτη, ακόμα και με τα ισχύοντα δικαιώματα CO₂ (ρήτρες ρύπων)⁶,

επειδή η ενεργειακή ανεξαρτησία κάθε χώρας έχει άμεση σχέση με την εθνική της ασφάλεια και θα πρέπει να εξασφαλίζεται με κάθε τρόπο,

ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Ποια κοινοτική οδηγία σας δεσμεύει να μην επιστρέψετε τα υπερπλεονάσματα στην οικονομία μέσω μέτρων φοροελάφρυνσης (π.χ. μείωση ΦΠΑ, ΕΦΚ κλπ.);
- 2) Ποια συγκεκριμένη ευρωπαϊκή οδηγία ή ποιος εν γένει κοινοτικός περιορισμός σας εμποδίζει να προχωρήσετε σε μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και του ΦΠΑ στα καύσιμα, αλλά και σε άλλα βασικά προϊόντα (π.χ. φάρμακα, τρόφιμα, νωπά προϊόντα), μέχρι το κατώτατο επιτρεπόμενο όριο;
- 3) Με ποια λογική σπεύσατε να αποπληρώσετε μνημονικά δάνεια που είχαν σταθερό επιτόκιο 1,7%, όταν την περίοδο αυτή το κόστος δανεισμού από τις αγορές μέσω της έκδοσης κρατικών ομολόγων 10ετούς διάρκειας είναι ιδιαίτερα υψηλό, με επιτόκια πάνω από 4%;
- 4) Θα επανεξετάσετε την απόφασή σας για την οριστική απολιγνιτοποίηση της Ελλάδος και ιδιαίτερα την αναστολή του κλεισίματος της Μονάδας Πτολεμαΐδα «5», αφού με τα νέα δεδομένα το κόστος παραγωγής ρεύματος από λιγνίτη είναι πιο φτηνό από την παραγωγή ρεύματος από φυσικό αέριο;

Ο ερωτών Βουλευτής

**Νατσιός Δημήτριος
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΝΙΚΗΣ**

⁴ <https://nikh.gr/natsios-pros-papastavrou-giati-thavete-tin-ptolemaida-5-kai-paizete-sta-zaria-tin-energeiaki-asfaleia-tis-choras/>

⁵ <https://tradingeconomics.com/commodity/eu-natural-gas>

⁶ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-01-21/germany-s-dirtiest-coal-fired-power-plants-are-back-in-profit>